

Mátyás király

palotáját

a törökök a kizil elma, a *piros alma palotájának* nevezték, mert a palota tornyain és kupoláin egy-egy aranygömb ragyogott. A palotára a törökök nem nagy gondot fordítottak és a gyakori ostromok is hozzájárultak a palota pusztulásához. És bár a törökök néha-néha javítottak is rajta, mégis igen sokat veszített régi fényéből. A török időkben a palotában a palota felügyelőjén kívül senki sem lakott. Általában azonban a palota megőrizte szép külsejét és elég jó állapotban volt. A palotába igen szép kapu vezetett, amelynek márványból készült boltíveit és keretét domborművek díszítették. A kapun bemenvén, tágas kőlépcsőn jutott az ember a király fogadó- és tanácstermébe. A terem padlóját és falait gyönyörű fehér márvány borította, a falakat festmények díszítették. A terem ajtaja fölött még 1572-ben e felirat volt olvasható: „Magnanimum principem sequitur victoria, 1479.“ A nagy kandallót a Korvincimer, Magyarország és Csehország címerei ékesítették. A nagytermen kívül az egykorú szemtanúk a kisebb termek és szobák egész soráról tesznek említést, amelyeknek falait szebbnél-szebb festmények, fafaragványok és aranyozott domborművek díszítették. Nem győzik eléggé dicsérni azt a bámulatos fényt és pompát, amely a porral és piszokkal fedett termekben meglepte a szemlélőt és sajnálkozónak azon a romlásán, amelybe a törökök gondatlansága döntötte a palotát. Többször említést tesznek az írók Mátyás király hajdani híres *könyvtáráról* is. 1572-ben még elég jó karban lehetett a könyvtár; azt írja ebben az évben a már említett *Ungnad* Dávid utazásának leírója, hogy a könyvtárban még néhány 1000 (?) szép könyv volt. A könyvtár boltozatát a csillagos égbolt freskója díszítette, a bejáratnál szemközt pedig két angyal nagy földgömböt tartott. A könyvtárból igen szép aító vezetett ki, amelynek vörös márványoszlopa között e felirat volt olvasható: „Vladislai regis hoc munificium opus, 1502“. — 1666-ban *Lambecius*, aki Leslie konstantinápolyi követségén vett részt, látogatta meg Budavárát és a könyvtárt már úgyszólván teljesen elpusztulva találta. Csak nagynehezen, a pasa különös engedelmével juthattak be abba a *földalatti helyiségbe*, ahol Mátyás király világhírű könyvtárát találni vélték. Nem állott azonban több, mint 300. legfeljebb 400 könyvből, amelyek halomban heverték a földön s annyira ellepte a por, penész és piszok, hogy hozzáfogható nyomorúságos látványnak tanui sohasem voltak a látogatók.

193/202p/6